

KOV A.

Savaitinis darbininku laikraštis.

Nr. 14.

PHILADELPHIA. PA. 18 Rugpjūčio (August) 1905 m.

Metas I.

Karė ir revoliucija.

(Iš kn. „Socijalizkoji Revoliucija“.)

Pagraityti politišką išsiplėtojimą ir įduoti proletarijauti į rankas politišką valdžią gali taipogi ir karė. Karė yra jau tankiai pasirodžiusi, kaipo labai revoliucijinis veikėjas. Yra tokie padėjimai istorijoje, kuomet revoliucija yra būtina reikalinga pastumėjimui visumenės į priešakį, bet pačios revoliucijinės spėkos yra per silpnos, idant įgalėtų nuversti viešpataujančias galybes. Nereikia tikėti į revoliucijos reikalingumą toj prasmėj, buk pakilanti (einanti prie jos) kliasos tikrojoj valandėlėj įgija visumet ir tam reikalingas spėkas. Ant nelaimės pasaulis nėra taip tikslingai sutaisytas. Esti tokie padėjimai, kuomet būtina reikalinga, kad viena viešpataujančioji kliasą būtų pakeista kitąja, o vienok pirmoji vis moka užlaikyti antrąją nuolatos pajungta. Jeigu tasai padėjimas per ilgai tęsiasi, tai prazuna ir iširsta visa visumėnė. Labai tankiai atlieka šitą uždavinį karė, kuriam išrišti kilančioji kliasą nėra dar priaugus. Tas įvyksta dvejais keliais; karė negali būti vedama be ištempimo visų liaudės spėkų. Jeigu yra gilus skirtumas tautoj, tai karė prispiria viešpataujančiąją kliasą nusileisti kilančiai kliasai, prileisti ją prie visumenės reikalavimų apsvartymo, ir tokiu būdu suteikti jai tokią galybę, kurios ji nebutų pasiekusi be karės.

Jeigu viešpataujančioji kliasą nenori ir negali padaryti tokios aukos arba jau esti tai per vėlu, tai karė veda per daug lengvai prie nuveikimo iš viršaus, kuris patraukia po savęs nugriuvimą viduje (namie). Jisai nuverčia valdymą, kuris mato armijoje savo didžiausią paramą, sutrupindamas jį.

Tokiu būdu neretai karė yra pasirodžius kaipo budas nuožmus ir novijantis, bet tikras įrankis tolynžengimo (progreso) žinomose aplinkybėse, kur kitokie įrankiai pasirodė netinkamais.

Paveizdan vokiečių buržuazija, dėlėi

persikėlimo ekonomišką Europos sunkumos vidurkio į pakraščius Atlanto okeano (didžmario) ir dėlėi trisdešimties metų karės ir jos pasekmių, buvo per daug apsilpninta, idant savo spėkomis įgalėtų nugriauti (nuversti) feodalizmo sistemą. Ji atsikratė nuo jos tik per napoleonines kares ir paskui per kares Bismarko gadyneį. Palikimas 1848 m. apskritai buvo įvykintas per kares priešingų revoliucijai galybių, kaip tai jau tankiai buvo nurodoma.

Sziandien mes esame pasiekę tokį-pat perijodą naminių ir svetimšalinių valstybės priešingumų, kaip tat buvo penkiosdešimtuose ir šešiosdešimtuose metuose. Vėlei prisirinko didelė daugybė uždegamųjų dujų. Kaskartą galingesni yra klausimai naminės ir svetimios politikos, kurie reikia išrišti; bet nė viena iš viešpataujančių kliasų ir partijų nedrįsta rimtai eiti prie jų išrišimo, nes tai būtų negalimas be didelių sujudimų, ir baugojasi to, nes moka branginti begalinę proletarijauti galybę, kuri įvykus kiekvienam (bent kokiam) didesniam sujudimui grasina pasileisti iš neveikmės.

Augščiaus esu nurodęs ant puvimo naminio vidutinio politiško gyvenimo, kuris geriausiai apsirėiskia augančiam griuvime parlamentarizmo. Bet ranka į ranką su šituo baliniu puvimu viduje, didinasi puvimas svetimšalinės Europos politikos. Bijosi kiekvienos energingos politikos, kuri galėtų vesti prie susikirtimo valstybių savytarpyje, ne dėlėi doringo niekinimo karės, bet iš baimės revoliucijos, kurios pirmtakune ji būtų. Dėlto visas mūsų valdovų miklumas kaip viduje valstybės, teip ir svetur yra tame, kiek vieną klausimą atidėti ant ilgesnio laiko, surinkti kruvą neišrištų klausimų.

Dėlto tai tebėra dar didelė eilė valstybių, kurias veikmingesnė, revoliucijingesnė padermė jau pirm pusės amžiaus yra pasmerkus numirimui: dar tebėra Turkija, tebėra Austrija; o iš kitos pusės, dėl tos pačios priežasties buržuazija nebeturėjo visai noro atgaivinti nepriklausomą

lenkų tautos valstybę.

Bet šitie kryžių židiniai neužgeso, jie kasdieną gali išnaujo užsidegti, lyg kalnas Pelėc ant Martinikos salos ir užkurti prazutingas kares. Ekonomišką išsiplėtojimas pats sutveria naujus kryžių židinius ir kryžių priežastis, naujas bangavimo priežastis ir priekabas prie karingų painių, nukeldamas viešpataujančiose kliasose pageidimą užgrobti vienoms rinkas, užimti užjūrinis plotus ir, vieton taikaus pramoningų kapitalistų protavimo budo, sutveria užpuolimo trokštanti piniguočių (finansistų).

Vienintelė garantija santaikos guli šiandien baimėje prieš revoliucijinį proletarijauti. Reikia tik palaukti, kol ji užsilaikys prieš augančias kruvomis susikirtimo priežastis. Ir yra dar kelios valstybės, kurios neprivalo bijotis savarankio, revoliucijinio proletarijauto, o kitos iš jų yra valdomos pilnai begėdiškos, nuožmios gaujos piniguočių. Kitos valstybės, ikišiol neturinčios didelės vertybės tarptautiškoj politikoj arba ramios, dabar kas kartą labiau pasirodė kaipo tarptautiški tvarkaardos. Teip pirm viso ko Jungtiniai Valsčiai, paskui greta Anglija ir Japonija. Ikišiol Rosija buvo laikoma suraše tarptautiškų tvarkaardų ant pirmos vietos, bet dabar jos karzygišką proletarijauti staiga ištraukė ją iš ten. Bet kaip puikumas neaprubėzuotos valdžios, kuri neturi savo užpakalyje nėjokios revoliucijinės kliasos, teip ir nustojimas vilties sviruojančios valdžios gali pradėti karės gaisrą, kaip tat buvo 1870 m. su Napoleonu III ir gali būti dar atsitiks su Mikalojum II*). Nuo šitų valstybių ir jų nesutikimų o visai ne nuo nesutikimų tarp Vokietijos ir Prancuzijos, tarp Austrijos ir Italijos, grasina šiandien pasaulio santaikai didžiausis pavojus. Mes turime skaityti galimu karę*) netolimame laike o drauge su tuom galimus politiškus sujudimus, kurie ar stačiai pasibaigs proletarijų sukilimais ar padarys bent kelia

*) Knyga parašyta 1902 m., taigi prieš karę rusų su japonais. — Ver.

jiems.

Lai neiškreipia mano žodžių. Aš tyrinėju čionai, ne pranašauju ir dar mažias aš sakau savo geidimus. Aš tyrinėju, kas gali įvykti, aš nesakau, kas tikrai įvyks, ir jau visai nereikalauju, kas turi būti. Jeigu aš čionai kalbu apie karę kaip apie revoliucijos įrankį, tai nereikia manyti, kad aš karės noriu. Jos baisumai yra tokie baurūs, kad šiandien jeibent tik kareivingi fanatikai gali turėti ypatingą drąsą šaltu krauju reikalauti karės. Vienok jeigu revoliucija būtų ne įrankiu, bet galutinu tikslu, kurį nupirkti už kiekvieną kainą, net ir kraujingiausią, nebūtų perbrangu, tai ir tuomet nebūtų galima geisti karės kaip įrankio revoliucijai paleisti. Nes ji yra kuomet netinkamiausias įrankis tam tikslui. Jinai atneša su savi mi tokius baises ištuštinimus, sutveria tokius baises reikalavimus nuo valstybės, jog ši sunkiausiai apkrauna revoliuciją, iš anos išdygusią, tokiais uždaviniais, kurie jai neatsako ir kurie tuomet tarpu prarja beveik visus jos išteklius ir spėkas. Priegtam revoliucija, kuri kyla iš karės, yra žyme silpnumo revoliucijinės klijos, tankiai priežastim tolesnio apsilpnėjimo, jau dėl tų aukų, kurias ji su savim atneša, kaip ir dėl doros ir apšvietos nupulimo, kurį pagamina daugiausiai karė. Taigi begalinis padauginimas revoliucijinės valdžios uždavinių yra tuo pačiu tarpu jos spėkų nusilpnėjimas. Dėlto tai nepavyksta revoliucija, kuri prasideda iš karės, arba ji ankstybu laiku pagriausia savo pamatus. Kaip tai kiteip veikė buržujų revoliucija Prancuzijoje, kur kilo ji iš liaudės sukilimo, ne gu Vokietijoje, kur ją įvedė eilės karių! Ir proletarijato reikalas iš Paryžiaus proletarijato sukilimo būtų ištraukęs daug didesnę naudą, jeigu jisai pirm laiko nebūtų buvęs prie to prispirtas karės 1870-71 metų, bet būtų įvykęs tik daug vėlesniame laike, kuomet paryziečiai jau būtų įgiję užtektiną spėką, idant Liudviką Napoleoną ir jo gaują išvyti laukan be karės.

Taigi mes neturime nė mažiausios priežasties trokšti tyčia pagreitirimo mūsų žengimo į prišakį per karę.

Bet ne nuo mūsų norų tas priguli. Berods žmonės patįs padaro savo istoriją, bet jie renka ne pagal noro klausimus, kurie yra išrištini, nei paiso ant aplinkybių, kuriose jie gyvena, nei įrankių, su kuriais jie išriša tuos klausimus. Jeigu tai nuo mūsų priklausytų, kas iš mūsų nevelytų ramų kelią vieton perversmingo, kuriam gali būti mūsų spėkos nėra daugusios, kuris gali būti mus pačius prarys? Bet ir nėra mūsų uždaviniu, išreikšti nekaltus troškimus ir reikalauti

nuo pasaulio, kad jisai pagal jų pasielgtų, bet pažinti duotuosius uždavinius, apystovas ir įrankius, idant galėti tikslingai pasinaudoti paskutiniaisiais išrišimui pirmųjų.

(K. Kautsky.)

BENDRAI KAILIADARBIAI!*

Kuomet caro valdžia niekina (plujena) visus teisingus darbininkų reikalavimus – mes patįs turime ginti savo tiesas. Kuomet prieš-pat savo mirtį caro valdžia ginasi nuo kilančio proletarijato vien tik karumene ir durtuvais – darbininkai turi įtempti visas savo spėkas, kad tik paskubinti puolimą caro valdžios. Šiandien labiau neg kuomet reikalinga, mums vienybė ir organizacija. Vienybė visose veikmėse ir streikuose! Bendrai kailiadarbiai! Kodėl teip mažai pelnėme laike paskutinioje kailiadarbių streiku vasaryje? Nes pas mus permažai tebuvo vienybės! Streikas daromas tam, kad visiem darbininkam būtų geriau, ir todėl turėtų visi eit išvien. Dabar tamsiausiuose Rosijos užkampiuose darbininkai solidariskai stoji prieš kapitalistų išnaudojimą ir prieš valdžią. Gėda ir paniekinimas tiems, kurie neina drauge ir išvien su kitais bendrais! Daugelyje miestų darbininkai lieja kraują ir guldo savo galvas už pagerinimą buvį ir laisvę, o pas mus, Vilniuje, daugel kailiadarbių bendrai turėjo mesti už apykaklių iš pabriku laukan arba net lauzyti vartus, idant priversti streikuoti. Kas eina prieš streikus ir darbininkų veikmes, tas yra darbininkų priešus. Daugelis dėlei savo tamsybės to neišmano. Aiškinkim ir švieskim juos. Išdavikus, tyčioms kenkiančius darbininkų reikalams, mokinkem ažuoline, kad to nebedarytų. To užsitarnavo toks Jonas Oblakavyčius, kurs visą streiko laiką dirbo, o ypač Antanas Bukauskis, kurs uostinėjosi su žinomumu niekšu ir šnipu Hofmanu, kurio seniai jau laukia užmokestis už visus jo baurumus. Paniekinimas tebuna tiems, kurie parduoda šventus darbininkų reikalus už degtinės stiklelį! Ažuolinės verti ir tie, ką laike streiko darbuosi naktimis. Bendrai, kailiadarbiai! Tebuna busenčiuose mūsų veikimuose daugiau vienybės ir organizacija mums mūsų reikaluose pagelbės!

Bendrai! Caro Mikalojaus valdymas ir užgulimas ant mūsų krašto skaito paskutines savo dienas. Visoms spėkoms suspirkim, idant drauge su kitų kraštų darbininkais sutrupinti caro jungą ir apurėti laisvę sau ir mūsų kraštui – Lietuvai. Rengkimės prie streikų ir pasino-

dymo gatvėse iš naujo. Kenkime valdžiai ir jos tarnams kaip ir kuom įmanydami. Daugel miestų (Rygos, Revelio, Petrapylės ir daug kitų) darbininkai nutarė boikotuoti caro monopolį, iš kurio valdžia sulupa šimtus milijonų pelno. Tukstančiai darbininkų savitarpyje prizada nebegirti ir nebegerti caro degtinės ir alaus. Tegul valdžia turi kuomažiausiai pelno, kurį ji sunaudoja mūsų nelaimei – karei ir spaudimui tautų. Ir Vilniaus pabriku darbininkai neseniai nutarė boikotuoti monopolį, nebegirti ir nebegerti degtinės ir ištikrųjų teip daro. Ir mes, Vilniaus kailiadarbiai, sekime pavyzdį tų bendrų. Tegul viens darbininkų skatikas neina per monopolį į piktadario caro ir jo valdžios kišenę. Prizadėkime savitarpyje visai nebegerti degtinės ir alaus ir pelnas mūsų priešo-caro žymiai sumažės, o ir mums patiems bus tai naudinga.

Szalin caro degtinė! Nė lašo į burną! Ukesai kailiadarbiai! Revoliucija Rosijos smarkiai žengia pirmyn. Japonai, kurie keletą dienų atgal sumušė maskolius ant juros ir visai paskandino jų žaginę (laivynę), labai paskubįs revoliuciją. Valdžia prislėgta prie sienos. Visi, kas gyvena, veržiasi prie geresnio laisvo gyvenimo. Proletarijatas ir darbininkai vadovauja revoliucijiniu judėjimu. Revoliucija – sukilimas prieš valdžią gali mums duoti vis, o nustoti nieko neturime, nes ko galima nustoti, tai nežmoniską gyvenimą ir nelaisvės bei išnaudojimo pragarą. Revoliucija suteiks mums laisvę, pageris padėjimą, duos mums galėjimą patiems mums rėdyti savo kraštą. Tegul ir jums, kailiadarbiai, suvienija abelni visų darbininkų siekiai į geležines netrukstančias rindas.

Bendrai! Stokim visi po viena veliava, ant kurios krauju užrašyta: Mirtis caro valdžiai! Tegyvuoja liaudės sukilimas! Tegyvuoja laisva lietuvių tauta! Tegyvuoja įstatymdavinis seimas Vilniuje! Tegyvuoja 8 valandų darbo diena! Tegyvuoja socializmas!

Vilniaus Liet. Soc-dem. Partijos Kom
Gegužes m 1905 m.

DAR APIE SKELIAUDRAS NUO L.S.D.P.

Prie 6-to nr. „Darb. Balso“ š. m. tapo išleistas atskiras lapelis, kuriame yra atsakinėjimai „Draugo“ organizacijai ant straipsnio patilpusio 3-čiame nr. „Draugo“ – „Dėlko mes atsiskyrėme.“ Ant to raštelio pasirašo Centr. Komit. LSDP, ir kadangi tokiu budu jis tampa oficiališku partijos dokumentu, tai mes arti stovėdami prie LSDP-jos privalome jį kiekvienas perskaityti ir apmąstyti. Daugumai neskaitant „D.B-so“, mes tą raštel,

*) Prisiūta iš „D.B.-so“ redakcijos. Lenkiškai oktografuota 250 egz. – Red.

išsiaiškinti, be
kumento, ku
dintas tiktai
Jo įtarys
„Atskiras
ATSA
3-ame „D
ko mes ats
kaip ir dėlko
nimeija. Gir
redaktorius
kalybės, o
Partija. Už
„faktais“ pa
kon, kadang
redakcijos a
daugiau ant
faktų ir net
negalima, –
paduodamuc
trumpiau, n
linga yra kit
1. Neteis
skelbia apie
mą. – Nėvi
mant gana i
V. Kapsuką
prie „Draug
2. Neteis
LSDP „va
ėmę, palei
Ne mūsų y
visokios pas
Partijos ats
aiškine tik
1904 m.*)
3. Netei
dumas drau
parodyti sa
V. Kapsuk
gromis ties
užsieniui
kas tik dėl
aus Partij
ejes iš Dec
to tuokart
subrendusi
sirengusiu
4. Nete
buk kovoj
tojasi, nei
gūtėje „E

* Konferencijoje ir ta
paskiras piri
paskiras iš
propalinti ta
ratzone, gre
is socialiam
kos šepavio
kad be otra
pralaimimui
1. LSDP, a
2. kuopon,
be Partijos

ištisai perspaudiname čion, ne tik dėlei skaitytojų, bet ir dėlei apsergėjimo to dokumento, kuris, kaip sakėm, tapė atspaudintas tiktai ant lapelių, o ne laikraštyje.

Jo ityrys sekantis:

„Atskiras priedas prie „D.Balso N.6“.

ATSAKYMAS „DRAUGUI“.

3-ame „Draugo“ nr., straipsnyje „Dėlko mėš atsiskyrėme“, yra paaiškinta, kaip ir dėlko atsiradusi „Draugo“ organizacija. Gimusi ji labiausia dėl „D.B.“ redaktorius ir Centr. LSDP. Komiteto kaltybės, o per tai esanti kalta ir visa Partija. Užmetimų yra gana daug ir jie „faktais“ paremti. Nesileiziami polemikon, kadangi polemizuoti su „Draugo“ redakcijos argumentavimais, remiamais daugiau ant kalbų, paskalų, neteisingų faktų ir net privatinų laiškų, visai yra negalima, – nurodysim neteisingai „D-o“ paduodamuosius „faktus“, kiek galima trumpiau, nes vieta mūsų raštuose reikalinga yra kitiem, svarbesniem reikalom.

1. Neteisingai „Draugo“ organizacija skelbia apie savo nuo Partijos atsiskyrimą. – Nėvienas iš Partijos sąnarių, išimant gana abejotiną buvusį jos sąnarį V. Kapsuką, nėra atsiskyręs ir prisidėjęs prie „Draugo“.

2. Neteisingai „Draugas“ sako, buk LSDP. „vadovai“ negerai „Draugą“ priėmę, paleidę apie jį negrazias kalbas. Ne mūsų yra reikalas ir dalykas gaudyti visokios paskalos, nežinia kieno paleistos. Partijos atsinešimą į „Draugą“ esame aiškinę tik vieną kartą, „D.B.“ Nr. 6, 1904 m.*) ir už tai tik tegalim atsakyti.

3. Neteisinga yra, buk C.K., nenorėdamas draugui A.A. („D.B.“ redaktoriui) parodyti savo neišitikėjimą, neleidęs nė V.Kapsukui, nė kitiems (!) dalyvauti lygionis tiesomis su draugu A.A. vedime užsieniui Partijos reikalų. – V. Kapsukas tik dėlto nebuvo prileistas į atsakomus Partijos darbus, kad, kaip kuotik išėjęs iš Demokratų eilių, Centr. Komiteto tuokart nebuvo skaitomas partvyiškai subrendusiu, todėl ir į tokį darbą nepasirengusiu žmogumi.

4. Neteisingai daromas užmetimas, buk kovoje su Demokratais LSDP. vartojusi „nepadorią taktiką“. – Jeigu knygtėje „Kur mūsų išgaunamas“, neva

„D.B.“ redaktorius parašytoje (1901 m., o išspaudintoje Amerikoj 1902 m.) ir butų vietų neteisingai Demokratus užgaunančių, Partija už tai atsakyti negali. Mės atsakome tik už raštus, mūsų Partijos leidžiamuosius. Jieškoti šitos knygtės autoriaus neturėjome jokio reikalo; išleista ji ne mūsų vardu, ne mūsų ištekliumi (išleido ją „Vien. Liet.“) todėl ne mus reikia už ją girti ar peikti. „D.B.“ redaktorius mūsų Partijos raštuose ligšiol dar niekur nėra ant Demokratų užpuolęs; mėš patįs savo raštuose nesame dar nė karto prieš Demokratus giuklo kėlę, todėl manome, kad „Draugas“ atėjo pas mus su šiuo užmetimu, neteisingu adresu vedinas.

5. Teip-pat yra neteisinga žinia apie bendrą „D.B.“ su „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcija. – *Bendros redakcijos* niekad os nebuvo. Tik pirmieji „D.B.“ numeriai, su turiniu jau sutvarkytu, techniškai buvo prižiurimi „Varpo“ redaktoriaus. Todėl jis mums greičiaus korektorium buvo. Ir kai iš dviejų pirmųjų numerių pasirodė, kad jo buvo mėginama daryti šiookies tokios permainos sustatytų medžiagoj, „D.B.“ buvo pavestas Partijos atstovui.

6. Apie LSDP. santikius su PPS. (Lenkų Socialistų Partija) „Draugas“ supratimo neturi. LSDP., anot jo, kovoja *nepadoriais irankiais* su PPS., nes „D.B.“ redaktorius melagingai, baisiai ir viešai išniekinęs lenkų partiją (PPS.) už pasisavinimą darbo, neva LSDP. atlikto; o Partijos konferencija tą patį padariusi ir net apskelbusi savo 1903 m. nutarimuose. – Bereikalingai ir netikusiai, kad ir drąsiai, imasi Kapsukas advokatauti PPS. naudai. Jeigu jis butų paklausęs pačių PPS-iečių, žinančiųjų tuokart varomąjį Kaune revoliucijos darbą, tai butų patyręs, kad 1902 m. gegužės demonstracija buvo tenai sutaisyta mūsų organizacijos ir „Bundo“. O jeigu mėš pasirodome kartais drauge su PPS., tai dėlto, kad atskiruose atsitikimuose pripažįstame, kad galima yra eiti su PPS. iš vien.

7. Neteisingai „Draugas“ sako apie C.K. atsinešimą prie bylos, kurią V. Kapsukas kelia prieš draugą A.A. V. Kapsukas pereitais metais prieš Velykas buvo kreipėsis prie C.K. nario, reikalaudamas teismo. C.K., nematydamas rimtų užmetinėjimų ir neradęs nusidėjimų partvyiškuose drg. A.A. darbuose, patarė V.Kapsukui pasirupinti trečiųjų teismu, kadangi tai buvo jo ypatis dalykas. Bet kai V. Kapsukas užsispyręs visgi reikalavo Partijos teismo, C.K. sutiko tai padaryti ir laiką buvo paskyręs (apie tai V.Kapsukui buvo pranešta.) Kiek mus

yra žinoma, V. Kapsukas dėl ypatingų priežasčių atvykt negalėjo ir teismas buvo atidėtas tolesniam laikui.

Sulig draugo A.A., turime priminti, kad, kaipo mūsų raštų redaktorius, nepaikiame jo ir dabar.

8. V. Kapsukas skundžiasi, buk kurie ne kurie LSDP. „vadovai“ jį suvedžioję savo prizadais, o kitus savo kalbomis. – Visi svarbiejie mūsų sumanymai ir darbai tariami yra susivaziavimuose arba konferencijose; tik jų atlikimas pavestas buna C.K.-ui. Todėl jokie tariokavimai su kuriais-ne-kuriais „vadovais“ nė susitarusiamjam gvarantių neduoda, nė mūsų neriša. Teip-pat negalime ant savęs priminti atsakymo ir už visokias mūsų narių (A.A., Z. ir kitų) kalbas, kurios dargi yra perdėtos arba ir visai neteisingos.

9. „Drauge“ pasakyta yra, buk LSDP. savo taktika atstumusi nevieną rimtą pajieją, ir, kaip galima spėti, iš atstumtųjų susitvėrusį net „Draugo“ organizacija. – Nežinome nė jokios rimtos ar nerimtos pajiegos, tikrai partvyiškos, kuri butų dėl mūsų taktikos nuo mūsų atsitraukusi. Nemanome, kad iš to „Draugo“ organizacija butų sutvirtėjusi; nes prie jos iš artesnių mums žmonių vienas Kapsukas teprisidėjo. Gal „Draugas“ rado vienamanių tarpe jaunuosios inteligencijos; tačiau reikia priminti, kad „Draugas“ dėlto virtęs iš „pirmievės jaunumenės“ laikraščio socialdemokratiškuoju, kaip jis pats pripažįsta, kad permaža prijautimo prie jaunumenės tesutikis.

10. Norėdamas kalbėti apie tai, kaip LSDP. žiuri į nepriklausomos Lietuvos klausimą, lietuvių-lenkų klausimą etc., „Draugo“ redakcija turėtų arčiau pasipažinti su Partijos programa, susivaziavimų ir konferencijų nutarymais.

Turime dar pridėti, kad „Draugas“ savo kaltinimus išvedžioja labai nepaprastu budu: „nedorybių“ išradimui naudojami privatiniais laiškais ir paskalomis, remiami faktais arba neteisingai juos paduodamas arba visai jų nežinodamas.

Atsakinėti ant tokių užmetimų visai Partijai, kaip „nepadorus jos apsiejimas su kai-kuriais savo draugais“ (paties „Draugo“ pabraukta); metimas šešėlio ant Partijos, buk atskiri jos nariai giną gabenti savo žmonėms „Draugą“, o nieko nesaką, jeigu gabenama esą peklinės knygos ir visokie niekai; statymas vienoj eilėj su žandarais, policija ir šnipais kai-kurių soc. demokratų („Draugas“ Nr. 4. p. 160) vadinasi iš LSDP. narių, – atsakinėti ant šių ir panašių žaunų laikytumėm už Partijos vardo nužeminimą.

Patartume „Draugui“ neskelbti patirtųjų kokiuo-nors budu tokių dalykų, kurie paprastai nėra skelbiama dėl konspi-

*) Konferencijos apie tai nutarimas: Paskutinime laike pasirodė ir tapo praplatintas naujas liet. laikr. „Draugas“, paskirtas pirmėvei liet. jaunumenei. Apart to, „D-o“ organizacija išleido atšaukimą „Susipraskim“ ir mėgino jį praplatinti tarp plateinės kaimiečių mynios. Visuose tuose raštuose, gret ko kito, dažnai vartojamas yra „socialistų“ ir „socializmo“ vardas, vietomis matomas net „socialistinės simpatijos“. Dėl tos tai priežasties daugelio tapo spėta, kad be nėra „Draugas“ mokslisku LSDP. laikraščiu. Todėl prašaliniui neusuipratinim konferencija praneša, kad

1. LSDP. su „Draugu“ organizacija, išleidžiamu atakirų žmonių, nieko bendro neturi;

2. kuopos „Draugo“ organizacijos (kurios, yra tvieriamos be Partijos žinios ir nieko bendro su jaja neturi.

(Darb. Balsas Nr. 6 1904 m., p. 191.)

„KOVA“ Lietuvių Darbininkų Laikraštis.

„KOVA“ išzeina kas pėnyozia.
Kaštoja ant metų \$2.00
ant pusės metų —\$1.00
ant 3 mėnesių —50 c.
Europon —\$2.50.
Visokiuose susinesizmuose turi but adre-
suojama ziaip:

„Kova“
412 Siegel St.,
Philadelphia, Pa.
Apgarsinimai mokas:
Sykis už colį — 50 c.
Mėnuo už colį — \$1.00.
Metai už colį — \$10.00

„KOVA“ The Lithuanian weekly, publi-
shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 412
Siegel Str. Philadelphia, Pa.

Rates of Advertising:

One inch once \$0.50
One inch one month \$1.00
One inch one year \$10.00

Subscription rates:

One year \$2.00
Six months \$1.00
Three months \$0.50

All communications should be addressed to:

„Kova“
412 Siegel Str.,
Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter May 17, 1905,
at the post office at Philadelphia, Pa., under
the Act of Congress of March 3, 1879.

Ko mēs reikalaujame:

1. Kolektyviškos savasties visų in-
dustrijų esančių rankose bendrovių
(trustų) ir draugovių, ir visų viešų
apsirupinimų patįs savim.

2. Demokratiškos priežiūros ant
tokių kolektyviškų industrijų ir ap-
sirupinimų.

3. Sutrumpinimo darbo valandų
ir laipsninio padidavimo algų.

4. Visuotinės apsaugos darbinin-
kų ir gerbiamo atilsio pasenusiems.

5. Užtekintumo kiekvienam žmo-
gii darbo.

6. Mokinti vaikus iki 18 metų.
Panaikinti vaikų darbą.

7. Lygių politikiškų tiesų vyriš-
kiems ir moteriškoms.

Brolau, jeigu tu geidi, balsuok už
socialistų partiją.

racijos. Tokios žinios vargiai gali padėti
kritikai, o tuo tarpu suteikia nereikaling-
gas žinias valdžios tarnams.

Centr. Kom. Liet. Soc.-Dem. Partijos.
Vilnius, gegužes m. 1905.

Trumpa peržvalga svarbesnių sąvai- ties nuotikių.

Tarybos Portsmouthe jau prasidėjo.
Japonija padavė Rusijai šias sątaikų iš-
lygas: 1. Pripažinti Korėją po įtekme
Japonijos. 2. Atiduoti Japonijai geležin-
kėlį nuo Porto Arturo iki Harbino. 3.
Pripažinti Japonijai P. Arturo ir Liao
Tung. 4. Perleisti Japonijai Sachaliną.
5. Tiesos japonams žuvauti Amuro įta-
koj. 6. Pripažinti Kynijos neprigulmy-
bę. 7. Ištraukti iš Mandžurijos ruską ar-
miją. 8. Tiesos Japonijai vesti prekybą
Vladivostoke. 9. Apribuoti Rosijos van-
dines spēkas Rytuose. 10. Apmokėti
Japonijai karės lėšas. 11. Rosija turi
perleisti kynams Mandžurijos kastyves,
ir t. t. — Pirmuosius tris skirsnius, iki de-
dant „Kovą“ į spaudą, Rosijos atstovai
jau apsvartė ir priėmė.

Varšavoje suėmė policija į du tukstan-
čių revoliucionistų. Streikai ir demons-
tracijos atsinaujino. — Sako buk čionai
ėšą sušaudyta 800 žmonių, kaltinamų už
pabėgimą iš vaiko.

Netoli Baltstogės išplėšė kaimiečiai
dvarą grapo Krasinskio. Tokios pat ži-
nios pareina iš Kauno gub., ant rube-
žiaus Kuršzemės. — Revoliucijinis judė-
jimas ant kaimų besiplatina su pastebėti-
na greitybe. — Tveriasi bureliai teroristų,
galabinimui šnipų ir kitų valdžios sam-
domų nevidonų. Reikia pinigų, reikia
rašų ir ginklų... Tebuni pasmerkti tie
nuo mus tėvynės ir nuo visų darbininkų
luomos, kurie šioje valandoje nieko ne-
darytų, tunotų dvasios snaudulyj! Eiki-
me visi darban! Agituokime už revoliu-
ciją ir socializmą! Szaukim visus į kovą:
tegul vieni važiuoja Lietuvon, kiti deda
pinigus, tretii platina revoliucijinius raš-
tus, ketvirtii klabiną žmonių sąmonę žo-
džiu! Czia darbo yra visiems, nes jis už
visus ir varomas!...

Valdžia leido Mikuzės kaimo ukinin-
kui, O.A. Daukšai (Kauno gub., Rasei-
nių pav., Szvekšnių par.) leidinėti Kau-
ne dusyk ant sąvaities laikraštį „Balsas
Lietuvos“; kaina 3 rubliai per metus.

„Lietuvių Laikraščio“ redakcija pa-
garsino nuo 14-tos liepos pradėsianti iš-
leidinėti podraug „Lietuvių Laikraščio
Lapelį“, pavestą ukininkams; prekiuoseš
jis 2 rub. per metus.

Neperseniai dr. J. Szliupas, po užėmi-
mo per Japoniją Sachalino salų, pasiteira-
vęs su geros valios vientaučiais nusiuntė

Japonijos legacijai Vašingtonan maž
daug šiokių laiškėlių:— „Legacijai Japoni-
jos, Vašingtone, D.C. — Mēs skaitome su
džiaugsmu laikraščiuose, kad japonai
užėmę yra Sachalino salą ir ten įrengia
civilišką administraciją.

Lietuviai, gyvenantieji Sv. Valstijo-
se, po tulam apsvartinėjimui savuose lai-
kraščiuose, patarė man kreiptiesi prie le-
gacijos dėl labo „politiškų prasikaltėlių“
— jeigu tarp jų būtų tuli lietuviai, ir pra-
šyti malonės dėl jų — beje išliuosavimo.
Jeigu nekurię iš jų arba ir visi, po išliuo-
savimo, panorėtų atvykti į Sv. Valst.,
čionykščiai lietuviai ketina apmokėti lė-
šas jų kelionės, ir pasirupinti apie jų ge-
rovę po atkeliavimui.

Mēs nemeldžiame dėlei paprastų kri-
minalistų, su kuriais mēs nenorime nieko
bendro turėti, bet meldžiame dėl labo
politiškų kankintinių, kurie ten kenčia
rasi jų buveinės nežinant išlaukiniam
svietui arba net jų draugams.

Jeigu japonų valdžia malonėtų išklau-
syti tą mūsų prašymą, čionykščiai lietu-
viai priims tą malonę su didele padėka.
J. Szliupas“.

Atsakymą davė tokį:

„Dar per ankšt sakyti, kas bus pada-
ryta su politiškais suimimais, kurie tapo
sugrusti ant Sachalino salų. Dalykas be-
abejonės bus apsvartytas su dideliu ru-
pestingumu ir, tur but, taps nulemtas
per vyriausybę Tokio.

Su guodone E. K. Hioki.”

Naudokimės proga.

Tuomtarpu jau tikrai žinome, jog Ja-
ponija visiškai paėmė po savo valdžia
Sachalino salas, ant kurių caro valdžia
daug buvo išsiuntusi politišku prasikal-
tėlių. Kiek ten jų yra. nežinia. Sako jog
aplamas skaitlius marinamų išstremtinių
siekiąs iki 30000. Dauguma iš jų, žino-
ma, yra kriminalistų. Apie tuos tai ma-
žesnė bėda: jie bausmė buvo užsipelnę.
Bet yra ten daug žmonių visai nekaltų,
kuriuos pirmiau paminėjome po vardu
„politiškųjų“. Dabargi visų tų nelai-
mingųjų likimas tapo paduotas į Japo-
nijos valdžios rankas. Yra ten žmonių
iš visokių tautų ir partijų. Yra gal kele-
tas ir iš mus brolių lietuvių. Vertėtų tad
šiuom žygiu ir mums eiti sykiu su ang-
lais, lenkais ir kt. socialistais, kurie ren-
gia Japonijos valdžiai peticijas, renka ant
jų parašus ir siunčia Japonijos amba-
sadoriui Vašingtonan, prašydami visus tuos
išstremtinius paleisti ant valios. Vieną
tokios peticijos pavyzdį paaimam iš soc.
laikraščio „Appeal to Reason“ ir paduo-
dame čion mūsų skaitytojams, velydami,
kad gerai mokantieji rašyt perrašytų

ant grynos p
tijos kuod
po šiuom ad

Minister
ton, D.C.

Peticijos t
toks:

— PE
In Behalf

Petition in E
nei

To His Eac
ogy Extraordi
ary of Japan.

St.—Having a
of Sachalin, the J

a number of Russ
of those were han
having served ter
sons of the Schli
without even the

These men and
realize in Russia
served by Japan.

They are now d
it is not the duty c
of foreign tribuna
of political natu
surrendered to Rus
rages on Japanese
such a precedent t
Russia itself dema

The established
political prison
release of these

We, therefore,
of the United St
the Japanese gov
distinguished rec
our time manif
Russian people b
political oppress

NAME.

(Czion reiki
ano vardas, p

M

(Vaid

Aš pasiėm
pradėjau bris
žnyčioje, rink
Terleje iš j
nas sidabrinu
ti banknotai
didele stirtą

Ir juo terle
tyr ir karšty
deginti man
čios žmogeno
tiam į vuošle
banknotai pr
lošės, apskru

Ir pakilo i
mų, per kuri
nigų kįlančiu
lta.

Aš mačiau
mačiau nutra
nes prie bado

Aš mačiau

ant grynos popieriaus ir surinkę ant tos petičijos kuodaugiausiai parašų, pasiųstų po šiuom adresu:

Mr. Kogore Takahira,

Minister Plenipotentiary, Washington, D.C.

Petičijos tekstas turi but maž daug toks:

— PETITION TO JAPAN —

In Behalf of the Russian Political Prisoners on Saghalin Island

Petition in Regard to Russian Political Prisoners on Saghalin Island.

To His Excellency, Kogore Takahira, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of Japan.

Sir—Having assumed supreme authority in the Island of Saghalin, the Japanese government has now in its custody a number of Russian political prisoners and exiles. Some of these were banished to the Saghalin penal colony after having served terms of fifteen any twenty years in the dungeons of the Schlusselburg fortress. Others were deported without even the formality of a trial by court martial.

These men and women have been punished for seeking to realize in Russia the same of human liberty which are honored by Japan and by all other enlightened nations.

They are now detained without any warrant of law, for it is not the duty of any government to enforce the sentence of foreign tribunals, and especially in relation to offenses of a political nature. On the other hand, Japan has never surrendered to Russia political offenders who have sought refuge on Japanese soil; and surely she will not establish such a precedent now, at a time when public sentiment in Russia itself demands amnesty for all political offenders.

The established policy of Japan, as well as justice to the political prisoners in Saghalin, call for the immediate release of these men and women.

We, therefore, the undersigned citizens and residents of the United States of America, respectfully petition the Japanese government to add another example to its distinguished record of humanity and fairness, and at the same time manifest its friendly sentiment toward the Russian people by granting freedom to these victims of political oppression.

Very Respectfully Yours,

NAME. ADDRESS.

(Czion reikia eilutemis pasiraszyt kiekvienam savo vardas, pavarde ir adrisas.)

MEZLIAVA.

(Vaidentuves paveikslėlis.)

Aš pasiemiau terlelę (torielkaitę) ir pradėjau bristi per minią meldžionių bažnyčioje, rinkdamas mezliavą.

Terlėje iš pradžių buvo įmesta vos vienas sidabrinukas; bet tolyn-linkui čezanti banknotai (bumažkos) snigo terlėn į didelę stirtą.

Ir juo terlė ėjo pilnyn, tuo ji ėjo karštytyn ir karštytyn, iki galų-pagalios pradėjo deginti man pirštus, ir tvaikas čirskančios žmogenos pradėjo skverbis man pačiam į vuosles; galiausiai patėmijau, jog banknotai pradėjo skrusti ir raijytis, it tošės, apskrudę jų pakraščiai.

Ir pakilo iš mano terlės kamuoliai dumų, per kurių musus aš pamačiau iš pinigų kylančius įstabius, baises paveikslus.

Aš mačiau suvogtus bėdžių uždarius, mačiau nutrauktas aigas vedančias žmones prie bado.

Aš mačiau nuskriaustas mokestise mer-

gas kurios negalėdamos išsimaityti savo darbu, pardsidavinėjo ant gatvių ištvirkėliams; mačiau iščiulptus darbo vaikus, mačiau pasidariusius galą netekusius darbo anglekasius.

Aš mačiau nuodingus gazus veržiančius iš dirbtuvių ir visur sėjančius ligas ir myrį.

Aš mačiau išplėstas nuomas (rendas) iš brolių-žmonių už pavelijimą jiems gyvent ant dievo žemės.

Aš mačiau išlendučius žmones iš gilumų žemės ir ištiesus rankas maldaujančius darbo, kurio negavus, jie tapo valkatoms ir ubagais, girtuokliais ir lunatikais, kuopėsi jie, nė šnėbzlius, į ubagnamius, beprotnamius ir kalėjines.

Aš mačiau tamsybę (nežinę) ir išvarką; prazangos žmonijos augo į stirtas, į tamsias nedorybių sienas.

Aš mačiau sauvalę išaugusių iš sauvalės, kuri paskiau gimdė monopolius suktybių, pirkimus tiesų ir įstatymiškus jų laužymus.

Aš mačiau suskretusias drapanas ir visai sudarkytą maistą, kuriuos vartojo vargdieniai; teipgi šalymais gulėjo visokios rūšies geri daiktai, prie kurių jie nedrįso prisiartinti; mačiau kaip tas viskas pigino vyrus ir moteris ir dergė visą šio pasaulio išvaizdą.

Aš girdeėjau dėjavimus ir keiksmus išeinančius iš gilumų kasyklų ir surukusių fabriky; vargdienių skundai kilo ant girių, upių ir laukų.

Aš mačiau, kaip vieni vogė pinigus nuo kitų, vieni prigaudinėjo kitus, o apačioje jų klupinėjo po žemę darbininkas sunkdamas iš savo prakaito tuos pinigus.

Aš mačiau darbinį svieta, perškobusį ir išbalusį, susilenkusį ir suaugusį kupron, vis ir vis košiantis iš savo prakaito visokias piliavas, mezliavas į atkištus krepšius dailiai apsirėdžiusių vyrų ir moterų, kurie šilkinėse pirštinaitešė bijojo dasylytėti sugrublėjusių rankų, duodančių pinigą, ir su kaktumu kreipėsi nuo raukšlėtų vargdienio kaktų, nuo prakaitu atsiduodančių jo skarmalų.

Aš mačiau dovanas ir paprakus turčių, duodančių teip daug, kad sviro rinkikų krepšiai; jie rodos norėjo papirkti augščiausį tiesdarį, kad nepatektų už savo piktybes pragaran.

Aš mačiau tą viską, ir terlė teip įkaito mano rankoj, teip degino mano pirštus, kad aš nekantriai dėliojau ją iš viešos rankos kiton ir labai pradžiugau, kada prie manęs prisiartino žmogus bažnytinius parėduos, paėmė rukstančią nuo manęs terlę, apvertė ją dugnu aukštytyn ir ištuštinęs sudėjo ant aukuro.

Aukurėlis buvo labai senas, nutrupė-

jęs ir apdegęs nuo deginamos ant jo mėsos ir kraujo – aukos to išpirkėjo žmonijos – vargdienio, kurs savo krauju išperka savo luomą nuo baises dievo-Moloch, – kapitalo, o kurį žmonės diena iš dienos garbina nešdami žmogines aukas.

Tebėra dievnamiuose tokios pat skerdinyčios kaip ir senovėj, o stalai su pinigmainiais laukia ateinančio jų išvartytojaus.

Pagal E. Crosby, Vargomatis.

Vieną syk išėjo kapitalistas su stnum ir išsivedė darbininką didelį miškan. Ponaitis tarė: „Ak, kaip čia tuščia ir klauku yra!“

Piniguočius atsakė: „Nebalnikis, mano sūnau. Aš turiu lazdele, vadinamą „privatiskas goduly“, ir kad tik su jaja mostelėsiu, tai mūsų Vergus (darbininkas) pervers šiuos miškus į apdirbtus laukus, siubuojančius pribrendusiais javais. Jis išraus mums kastynes, išbudavos dideles pilies ir pabirkus; perties geležinkelius, kurie po mano galvos, pasilikis tau,—tau kurs niekuomet nesutepei rankyčių tuom purvinu darbu. Mūsų Vergus viską tą mums padaro už skystus barščius ir nusitrusius skarmalus, kuriuos mes jam numetam iš mūsų malonės.“

L.S.P.A. reikaluose.

Chicagos LSPA. 4-ta kuopa, mėnesiniame susirinkime 30 VIII. š. m. nutarė paduoti Partijos ir jos organo „Kovos“ reikaluose sekančius įnešimus, kuriuos susirinkimas priėmė ir nutarė pagarsinti organe kitų partijos kuopų apšnekėjimui ir patarymui.

1. Paraginimui LSPA. kuopų ir pavienių sąnarių prie juo stropesnio veiklumo, agitacijos ir pinigiško rėmimo partijos reikalų, reikalinga, kad visi sąnariavisa aiškiai žinotų medegiškąjį partijos ir jos organo pasilaikymą. Tam tikslui reikalinga, kad partijos Centr. Kom. juo tankiaus, beut kasmėnesį, garsintų apyskaitas apie partijos ir jos organo stovį.

2. Prie Centr. Komiteto organizuoti t.v. Partijos Presos Komisiją, kuri rūpintųsi partijos organo ir kitokiais spaudos reikalais lyginai jų techniška kaip ir medejiška puse. (Spaudos komisija būtų parankiausia rinkti iš artimiausios prie organo išleistuvės, taigi Philadelphiajos kuopos sąnarių).

3. Pačios partijos interesuose yra, kad organas „Kova“ būtų išleidinėjamas reguliariškai, be suvėlinimų, kas ketvergias, o ne kas pėntynčia, taip kad ir tolimesnės nuo išleistuvės vietos gautų organą visada prieš nedėlią (dabar kartais sulaukiame jį net utaruinkais!).

4. Kadangi organas „Kova“ leidžiamas pajiegomis LSPA., todėl mes manome, kad būt ir garsinama tikruoju jo vardu, t.y. LSPA. O drg. Szirvydas pasirašo tik kaip organo redaktorius.

5. Mūsų organo formatas ne didžiausias ir vietą reiktų labai branginti sutaupinimui jame svarbesnių raštų ir žinių, – todėl mes manome, kad visoki neapmokami už vietą garsinimai laikraštyje reiktų talpinti suglaustai, smulkiuoju šriftu; paties laikraščio reklama ant 4-tos pusės bereikalingai užima daug vietos; ją galima smulkiu šriftu, vien lietuviškoje kalboje, sutalpinti laikraščio antgalvio apačioje skersai viso puslapio; apmokamiems apgarsinimams ne duoti daugiau vietos, negu garsintojų apmokama sulig paženklintą prekę už colį.

6. Paskirti organe rubriką reguliariškiems kuopų susirinkimams garsintis (smulkiu šriftu) su jų sekretoriaus arba organizatoriaus adresais.

Aut šio susirinkimo prisirašė kuopon 5 nauji sąnariai. Pinigų kuopos ir partijos reikalams, taip jau „Kovos“ prenumeratai įplaukė viso \$ 19.80.

Išvažiavus drg. J. Ilgaidui iš Chicagos, jo vieton socialistiškų raštų agentu kuopa išrinko drg.ą A. Zimontą: 3253 Morgan str., Chicago, Ill.

Vardan 4-tos k. Pirmsėdis susirink.

K. Gugis.

Sekretorius J. Krumas.

Prievartas Redakcijos Chicagos draugų įnešimai yra gana praktiški. Patariame ir kitas kuopas pasirūpinti apie tai išreikšti savo nuomones arba dar ir daugiau padaryt įnešimų, kokie matysis nepasergėti draugų chigagiečių. Dapildymui viršui paduotų pasargų arba jų paaiškinimui, mes pridėdam nuo savęs dar po porą žodžių. Iš eilės prie kiekvieno įnešimo: 1. Dėlei siaurumo mūsų laikraštėlio laukų, I-asis Seimas nutarė apyskaitas garsinti kas ketvirtis metų (kas ir yra rengiama ateinančiuose NN. „Kovos“). Jeigu bus kuopų nutarta tankiau, taip bus ir daroma. 2. Presos komisijai, mes tiki-

kime, kad kiekviena kuopa širdingai priplos: labai būtų gerai, kad mūsų partijos draugai pratintųsi šį-tą veikti ir patįs, įvestų pasidalinimą darbo, ir tuomi visi jį lengviau ir gražiau atliktume. 3. „Kovą“ pradėjome išsiuntinėti pėntynčiomis dėlto, kad tikėjomies iki subatos vakaro ją nueisiant į pačias toliausias Amerikos apygardas. Jeigu didžiama kuopų reikalaus išleidinėti anksčiau, galima bus diena išleidimo atkelti. 4. „Kova“ nebuvu įvardyta kaip partijos organas dėlto, kad mes tikėjomės (ir tas išsipildė), jog krasos vyriausybė darys leidimui laikraščio pažmes. (Mums tiesiog krasos superintendentas pasakė, kad jie socialistiškų laikraščių nenorį pavelyt siuntinėti!) Mēs patįs jau vis ruošėmės tą sudavdyti, kaip tik atspėsimė ir kaip tik pasigaminsime tam tinkamų raidžių. Drg. Szirvydas pasirašė išleistojum tik dėlto, kad Pensylvanijos tiesos, pasidėkavojant gubernatoriaus Pennypackerio išmislams, butinai reikalauja laikraščiams išstatyti antgalvyje atsakomos ypotos vardą. Bet to jau nerasite mūsų valstijoje nė vieno laikraščio. Prie kitų įnešimų nera jau ko pridėti; tie menkesnių reikalauja svarstymų.

Kur randasi D-ro Sauerveino raštai.

Apie pabaigą 1904 m. pasimirė Norvegijos sostapylė, Kristijanijoje, didis mylėtojas lietuvių kalbos – D-ras Juras Sauervein, kurs „Aušroje“ sądarbiaudamas rašė karštas patrijotiškas eiles. Jis rods buvo užkietėjęs Vokietijos konservatas, bet lietuvius jis ypatingai buvo pamylėjęs ir padarė jiems daug gero, budindamas juos iš tautiško miego ir gaivindamas juose viltį prie atsigauvančio tautiškojo susipratimo.

Po jo myriui buvo kalbama, kad jis ėsąs, gyvas budamas, daug parašęs visokių raštų, tarpe tų ir lietuviškoje kalboje, bet nežinoma tikrai buvo, kur velionis tuos raštus buvo padėjęs. Dabar apie tuos Sauerveino palaikus štai ką rašo Dr. J. Basanavyčius iš Gronau, Hannovero provincijos, vienam savo draugui Amerikoje:

„... Aš, man rodos, buvau tau pernai, ar užpernai rašęs apie norą išgavimo iš d-ro Sauerveino tulų rankraščių, kuriuos, kaip man seniau rodėsi, verta būtų buvę apgarsinti. Jam gyvam esant šitas mano noras realizuot nepasisėkė, iš priežasčių, apie kurias čion nēr ką kalbėti. Sauerveiui mirus, aš pasiryžau apsilankyt čion pas jo gimines ir pažįstamas, zinodamas, kad jojo literatiškieji – kitoko neliko – palaikai, nors, kaip rodos, nevisi čion pargabenti ir sugabenti tapėsi. Taigi pe-

reitą panedėlį (laiškas rašytas 16. VII. 5.) atvažiavau čion ir viską, kas galima buvo, dasižinojęs, ant rytojaus išvažiavau į k. Eimę, 3 kilom. rytų link nuo Gronau, pas velionio sesers sunų, pastorą G. Bauer, pas kurį dabar yra sukrauta Sauerveino biblijoteka ir daugybų-daugybės rankraščių įvairiausiose svieto kalbose, nuo kryniskos, sanskritiškos, armeniskos ir tt. ir tt. pradėdant, ant lietuviškos baigiant. Ką jisai rašė apie savo veiklumą Lietuvoje angliskai, norvegiška, prancuziškai, rumuniškai (karalienėi Elžbietai) ir kt. kalbose įvairių-įvairiausiams savo pažįstamiems visuose Europos kraštuose, šalių je palikęs – nes vislab surinkt, negalimas daiktas – aš pasikakdinau tik atsakyrimu lietuviškųjų tekstų ir, keturias dienas po 7-8 adynas ant dienos besitruksdamas, spėjau šiek-tiek tą darbą valiot, o, daleidimą nuog velionio seserų ir brolio gėvės, liet. rankraščius galėjau drauge imt ir, vakar pavakare iš Eimes čion sugręžęs, šiandien ketinau juos Tilžėn išsiųst. Man rodos, kad verta būtų, jei ne vislab, ką Sauerveinas parašęs yra, tai nors geresnes jojo eiles, drauge surinkus, žmonėna paleist. Jis, kaip žinoma, buvo pirmasis prūsų lietuvių budintojas, ir toksai aukštos dvasios, didžio entuziazmo budintojas, toks milžiniškas idealistas, kokį kitą Lietuvai tarp sveimtųjų vargiai kada sulauks! Tulos jojo dainelės yra vertos, idant jos lietuvių omenyje ir ū literaturoje amžinai liktų! Taigi aš ketinu, su pašalpa tulų Tilžės lietuvių, vislab iš laikraščių, kas jau spaudint, surinkt, palygint su tais tekstais, kurie rankraščiuose liekti ir – atspaudinti. Terp šitų rankraščių, rodos, yra daug dar ne spaudintų, ypač du ilgiesniu poema iš gyvenimo prūsų lietuvių, duonelaitišku heksametru rašytu; gaila tik, jog vienas iš jų, ilgiausias, kaip rodos, dar nepabaigtas, nors dviejose ar trijose redakcijose randasi. – Apsikščiojau visas vietas, kur jojo čion ilgus metus gyventa ir vargta; susipažinau su daugybė žmonių, nuo kurių galima buvo apie velionį įvairiasių žinių surinkt; taigi, kaip matai, pāsėkė man surast dar vislab, kas akvų būtų Sauerveino bijografiją rašant, o kurių žinių, jam gyvam esant, nē žodžiu nē raštu nuog jo joku būdu išgauti ne buvo galima. Apsilankiau du kartu su pas jojo, ant Gronau kapinių esantį kapą, idant, nors tokiu būdu, padėkavot dvasioje jojo šešėliui pastarąjį kartą, pasikloniot prieš jojo milžiniškąjį genijų, ištariant jam širdingąjį ačių už viską, ką jisai su tokiu pasišventimu ant labo mūsų tautos buvo padaręs... Lietuvos vartan uždėjau šiandien ant jojo kapo dūlrožių ir palmų vainiką ir, su graudint

Šaromis a
mrištinio my
nlyn, per Han
burgo linkui,
(Tilžėn...“

APYSKAITOS

Lietuviškoje rana
Apvėsta (no. 1-18)
š gyvimo vėlių
Lietuviškos pasako
Dut. Būlo seni n
Čemija 7., po 30k
Kaip Mankija pe
Kaip prirantai laid
Kaip izaine veikti dūl
Dyvalai ragų. 1..
Mankijų angosės. 1
Ka reikis žinoti ir
Paušterimas ir pel
Ka ir šis gyvena. 1
Kas yra, o kas bus.
Išraš socialistikų s
Ortaus mergelė. 1
Jungis Kastrijotas.
Cen plėkėla milkaid
Yvo vertė
(Vieno taur rastus

1. Liter. raštai ir ra
6. Česna ir milkaid
Vuo įplaukė ut ra
Central

APGA

Aukos rev

B. St. Louis, Ill. Liet

Adresai Cen
Liet.

Organizatorius: J. C

Sekretorius rusinose
29 E. Main str
Kontororius turis S. C
40 Dayton ave.
Sankininkas – Dr. J.
Pihlaid, Pa.
Karygininkas – K. J.
Pihlaid, Pa.

Susiu

Premija, Pa. – Rupp
Klaimas 34-tom kp. L8
Da galima šita pasak
ryt socializmo propa
vėlymija Lietuvoje
su šio dienos rūpūs
Klaimacija. Šalt ant
saryt. Kalbėtojai bt
šio, kiek tai bus gall
palaikas.
Pamberg 6-ta kp. I
Kas 30-ta regiuoio i
salyje po uz. 10 Ohio
su daugvo stalinant

Pihlaidija, Pa. I-ma
šio, adama 9-tame
Klaimas, po No
Organizatorius, A. Be
Chicago, Ill., 6-ta kuo
Klaimacija socializmo
– 30-ta, adama 4-ta
Organizatorius J. Jan
Klaimatorius, J. Kruma

mis pašaromis atsisveikines nuog šito ne-
užmirštino mūsų draugo, ketinu keliaut
tolyn, per Hannoverą Bremeno ir Ham-
burgo linkui, o iš ten - Karaliaučiu ir
Tilžen...."

APYSKAITOS L.S.P.A. TURTO KNYGOSE.

Lietuviškiele raštai ir raštininkai, 15 egz. po 25c.	3.75
Apšvieta (nn. 1-13) 12 egz. po 1.25	15.00
Iš gyvenimo vėlių ir vėlinių. 1 egz.	2.00
Lietuviškos pasakos I.II.III. tomai. 3 egz. po 1.50	4.50
Darb. Balso seni nn. 6 „, po 10c.	60
Chemija 7 „, po 30c.	2.10
Kaip Maskolija persekioja Lietuvą. 3 „, po 10c.	30
Kaip geriausiai laidoti numirėlius. 1 „	10
Ką turime veikti dėl mūsų išganimo? 1 „	10
Dvyniai vagių. 1 „	25
Maskolių naguose. 1 „	10
Kas reikia žinoti ir atminti etc. 1 „	20
Parsidavimas ir pelnas. 1 „	10
Kas iš ko gyvena. 1 „	10
Kas yra, o kas bus. 1 „	10
Itekmė sociališkų sąlygų. 1 „	15
Orleano mergelė. 1 „	25
Jurgis Kastrijotas. 1 „	5
Carą plekia mikadas užpakalin [paveiks.] 99 „, po 5c. - 4.95	
Viso vertės	\$ 34.70
(Visus tuos raštus padovanojo J. Naujokas iš New Yorko)	
PARDUOTA:	
1. Lietuv. raštai ir raštininkai	25
5. Caras ir mikadas	25
Viso įplaukė už raštus	50
Centralinis Knygius LSPA. K. JONAITIS.	

APGARINIMAI.

Aukos revoliucijos reikalams.

E. St. Louis, Ill. lietuvių, surinkta kunigo B Šlamo 14.20

**Adresai Centrališkojo Komiteto
Liet. Soc. Par. Am.**

Organizatorius: J. O. Szirvydas, 412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.
Sekretorius susisėsimų J. Baltrusaitis
224 E. Main str. Plymouth, Pa.
Sekretorius turtų S. Gribauskas
60 Dayton ave. Passaic, N. J.
Išzdininkas - Dr. J. Szliupas, 228 Federal str.,
Philad., Pa.
Knygininkas - K. Jonaitis, 1227 Kater str.,
Philad., Pa.

Susirinkimai.

Plymouth, Pa.: -Rugpjūčio 3-čią d. buvo paprastas susi-
rinkimas 24-tos kp. LSPA. Apsvarsčius apie tai, kokių bū-
du galima būtų pasekčiau padidinti kuopą ir abelai var-
vyti socializmo propagandą ir agitaciją link šelpimo re-
voliucijos Lietuvoje - kuopa nutarė tam tikslui parengti
ant 3-čios dienos rugsėjo, nedėlio, viešas prakalbas su de-
klemacijoms. Salė ant tos dienos jau nusamdyta pas Žda-
navičių. Kalbėtojai bus ir iš kitur. - Kuopa ketina ir to-
liau, kiek tai bus galima, parengti nors retkarčiais tokias
prakalbas.

Pittsburgo 6-ta kp. LSPA. laikys savo mėnesinį susirin-
kimą 20-tą rugpjūčio 2-trą po pietų Liet. Mokslo Dr-stės
salėje po nr. 142 Ohio Str., Pittsburg, Pa. Užkvičiame vi-
sus draugus atsilankyti, bus apsvartomi svarbūs reikalai.
KOMITETAS.

Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus
koždo mėnesio 2-trame utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių
Laisvės Klube, po No. 943 So. 2-nd Str.
Organizatorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai laikomi
paskutiniamė nedėdienyje kiekvieno mėnesio Azuko salė-
je: -3301 Auburn ave & kerte 33-th gatvės, 1-mą val. popiet.
Organizatorius J. Jančiauskis, 95 Canalport ave.
Sekretorius, J. Krūmas, 4556 So. Ashland ave.

ADRESAI KUOPU VIRSZININKU.

Norėdami įstoti į LSPA. arba gauti informacijas apie visus
dalykus, lytinčius mūsų partijos ir mūsų literatūros, vienam
čiam, kreipkitės kiekvienas prie savo apygardoje esančių m.f.-ų
atstovų. Čia žemiau paduodame jų adresus:
14 kuopa, V. P. Česna, 731 W. Lexington Str., Baltimore, Md.
6 k. P. Kailius, 532 Ann Str., Allegheny, Pa.
25-tos, k. B. Žiurus, Bx. 371, Naugatuck, Conn.

Prenumeratą, apgarsinimus ir kitus
visus spaudos dalykuose įmokėjimus rei-
kia siųsti tiesiai „Kovos“ redakcijon.

Naujai susitvėrę kuopos, teipgi prisi-
dėjusieji sąnariai prie kuopų ir įstojan-
tieji į L.S.P.A. pavieniai, teiksitės kreip-
tis prie centr. sekr. susisėsimų - J. Balt-
rušaičio, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.
Centrališkas Kom. L.S.P.A.

„KOVA“ galima gauti pirkt kas subata, pavieniais nu-
meriais po 5 c., pas šiuos mūsų atstovus ir platintojus raštų:

- A. Siderevyčius, 569 Hamilton str. CLEVELAND, O.
- A. Žvinakevyčius, 40 E. Center str. SHENANDOAH, PA.
- B. Vokietaitis, Box 672, SHELTON, Conn.
- J. Petrikys, 1514 Ross Ave. Scranton, Pa.
- A. Stonelis, 24 West str. Newark, N. J.
- M. J. Motėnas, 225 W. Pratt Str. BALTIMORE, MD.
- M. Padolskis, 24 N. Empire Str. WILKES BARRE, PA.
- E. Froomes, 73 Grand Str., Sta. W - BROOKLYN, N. Y.
- P. Kailius 532 Ann Str., ALLEGHENY, PA.
- M. A. Ignotas. 1028 So. 2-nd Str. PHILADELPHIA, PA.
- J. Miliuckas, 1702 Wharton Str., S.S. PITTSBURG, PA.
- A. Žimontas, 3253 Morgan Str., CHICAGO, ILL.

VIENYBE LIETUVNINKU

Išleidžiamas nuo 1886 metu, kas sereda. Paduoda svar-
bias ir akyvas žinias iš Amerikos, Lietuvos ir viso pa-
sviečio. Noredami dazižinoti apie dabartinį padėjimą
Lietuvoj užsirašykite „Vienybę Lietuvainuku“.
Kaštuoja ant metu \$ 2.00 Adresuot reikia teip:
J. J. Paukštis, 224 E. Main Str. Plymouth, Pa.

CARIŠKA MYLISTA!

Dvigalve Rosijos hydra, paprastai caru vadinama, dave
žmonem, išskiriant žydus, „liuosybę tikejimo“. Kas
nori gauti tikrą išmanymą, ką ta mylista reiškia, tegul
skaityt knyga „KANKINTOJAI IR KANKINTINIAI UŽ MOKSLA“
parašytą Kunigo Vl. Dembskio; nes meginti sutalkint
tuodu žodžiu, butu biauressniu juoku, negu kalbėti ape
verdantį ledą arba užsalusią liepsną. Knygą [190 psl]
galima gauti tiktai pas autoriu:
Rev. V. Dembskis, 328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
Knygos preke \$1.00.

„LIETUVA“

Savaitinis laikraštis, iszeina kas pėtnydzia Chicago,
Ill. Prenumerata Sv. Valstijose, Kanadoje ir Mek-
siko
ant metų \$ 2.00
ant pusės metų \$ 1.00

Europoje ir kitose viespatytestese:
ant metų \$ 3.00;
ant pusės metų \$ 1.50.

„Lietuvos“ Redakcijoje galima gauti visokių lietu-
viszkų ir lenkiszkų knygų; czia yra didžiausia lietu-
viszka knyginydzia visoje Amerikoje. Teipgi „Lietu-
vos“ Redakcija parduoda szipkortes ant geriausių
ir greicziausių laivų ir siunczia pinigų į visas dalis
svieto geriau ir greicziau kaip visi kiti. Su visais
reikalais adresuokite teip:
A. Olszewskis, 924 33-rd Str. Chicago, Ill.

**Visi broliai lietuviai pas
JONA DAUGĖVYČE!**

Naujai uždėjau SALIUNA, užlaikau gardų alų,
šnapsą ir cigarus pirmos klasos; teipgi du poll-
tabeliu linksmam prateidimui laiko. Atsilanky-
kit po No. 122 S. Stokton str. BALTIMORE, MD.
priešais Market Clare pabrika.

TEMYKITE!

Šiuomi pranešu lietuviškai visimenei, kad mano aptiekoje
laiko offisą

DR. A. L. GRAICZUNAS

DR. M. P. KASSAKAUCKAS

kurie daktarai yra nuo seniai pagarsėję, kaip geriausi ir pa-
sekmingiausi gydytojai ir gali bñt matyti asabiškai mano
aptiekoje, arba pašaukti į namus per telefoną kožnam laike.
Teipgi duodu žinią, jog mano aptieka yra didelei aprūpinta
visokioms gyduolėmėms ir reikalingais daigtais taip importuo-
tais iš užmarės teip ir šio amerikoniško krajaus.
RECEPTAI DAKTARŲ yra išpildomi su didžiausia atyd
ir už pigiausia preke.

J. LESZCZINSKIO APTIEKA,
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 709

Visus kitus daktarus, kokius kas reikalau, pašauksim per
telefoną [10-13]

**AR KRAUSTAISI KUR? eik pas
J. Jakszti**

Jis tau perkraustys nors krasztan svieto,
perveza formiczius, parduoda malkas; priima
apsteliavimus žodžiu ar rasztu. Gyvena:

1331 So. Front Str., Philad. Pa.

PIRMOJI LIETUVISZKA

Mėsinydzia ir Grosernia.

S. ARBASZAUSKAS

1229 So. Second Str., Philad. Pa.
Keystone Teleph. Main 46-84 D.

Užlaiko kasdien sviezį mėsa, kiauliena, ver-
szieną, jautieną, avinczieną, kumpiai sviezė ir ru-
kyti, visokios deszros; teipgi užlaikau miltus, cu-
krų, kavą, arbatą, surį, silkes ir viską, kas tik yra
reikalinga žmogui dėl maisto, ir viskas pigiau,
negu kur kitur.

Padekavone.

Poni Marė Szczerbička, po n. 109 Kenilworth
gat., sziuomi vieszai acziuoja Dru P. ROVNO, už
iszgydima, nuo labai pavojingos ligos (Peritonit-
tis), kurią profesoriai ir kiti daktarai lėmė jau ne-
iszgydoma. Todėl patariu visiems gentainiams
kreiptis pas

DRĄ PHIL. ROVNO,
423 Pine gatvė, Philad., Pa.

**VIENATINIS LIETUVIŠKAS SALIUNAS
CAMDEN'E, N. J.**

JULIUS GALMIN

Visoki skanūs sviezėi gėrimai: al s degtinė, vy-
nas, likieriai; puikūs cigarai.

400 Mechanic str., Camden, N. J.
Bell 'Phone, 868-x E. 'Phone, 1033-A

PUIKIAUSIS LIETUVIŲ

SALIUNAS.

Kas sykį čion atsilankys,
Tas niekad o nesigriaudys.
Mus Alutis, vynas gardžiausi,
Cigarai turkiški, geriusi.

Urra visi pas **Mik. Varvuolį!**
333 S. Howard str., arba kamps
Howard ir Conway, BALTIMORE, MD.

Dr. J. Szliupas.

328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
Main 47-50-A (Keystone Telephone).

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikiets

Parduodame geležinkelių tikiets į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Freedman & Mesirov.

Kampas 4-tos ir South Str. PHILADELPHIA, Pa.

Užkviečiame visus lietuvius mūsų vientaučius ir draugus apsilankyti ir persilindyti, kad pas mus yra didžiausia sankrova:

DRAPANŲ, SKRYBELIŲ IR CZEVEKYKŲ

Viskās pagal naujausios mados reikalavimu, geriausi pirkiniai, pigiausias prekės. Prekė visuomet viena.

Prosiname ir taisome drapanas mūsų lankytojams už dyką.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka
P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj: tikras Pain Expeleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daiktai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių, sulyg daktaro nuoraštų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higieniškos patarimės. Aptieka atvira dieną ir naktį. Visokiais liežuvišiais kalbama

VISI BALTIMORES LIETUVIAI PAS

I. TRASZEWSKY!

kurs ką tik atidarė naują salūną po No. 105-107 W. Barre Str. Šaltas ir gardus alus: kad išsigerti, brolau, tai net per kulnis nudrožia—toks smagus! O tie jau cigara, tai tik sakau jau—nesvietiškai kvėpia. O vėla, toks dailus pultebelis pasibovinėmu!

[12-15]

N. CELEDINAS.

921 S. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Salūnas

Gardūs ir švieži gėrimai; puikus vynas, visokis šnapsas ir likeriai; skanus alutis. Pirmiausia lietuvių užėiga.

GERIAUSIA APTIEKA. ZIONS PHARMACY

S. E. Cor. 3 čios ir Christian St., Philadelphia.

Gryni vaistai, nebrangios prekės ir saužiniszka patarimas visose šakos medicinos. Teipgi mes gelbstime visiems žmonėms jieszkantiem sveikatos.

TEMYKIT DARBININKAI!

VINCAS NEMURA laiko SALIUNA po No. 215 S. Sharp str., Baltimore, Md.

Ten rasit geriausių ir gardžiausių gėrimų ir šėip jau visokiam reikale žmogui duoda rodą, nes yra tikras lietuvis ir darbininkas.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ. H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.
Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susisizneka lietuviszkai. Pigiros prekės.

B. RAMANAUSKAS.

938 So. 2-nd; Philad. Tel 65-15 D. Market

SALIUNAS.

Čia galima gauti išsigert skaniausių gerimų: šnapsos, vyno, likerių, šviežio alucio ir tt. Kvėpanti cigara užkandžiai per dieną ant stalo.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str., Philadelphia, Pa.

Prilaikome visuomet krautuvoje grynus vaistus, visokias europėjiskas šaknis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartųjį vyną, Pain expeller, šviežias dieles. — Užkviečiame visus lietuvius lankyti į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

E. W. Giles.

APTIEKORIUS ANT KAMPO 2-nd ir FEDERAL Trinerio Kartusis Vynas 1.00
Severos Balsamas 50
Severos Pilvo Bitersas 1.00
Receptus sutaiso ant visokių kainų dieną ir naktį.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermentims, baliams, vestuvėms ir t. t. pribuna bile valandoje —

Keistone Telephone Main 48-42 D.

Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str., Philadelphia, Pa.

DR. A. L. GRAICZUNAS.

3202 So. Halsted St. cor. 32-nd Street, Chicago, Ill.

Jeigu sergi, n'cik pas svetimtautį daktarą, su kuriuom negali susikalbėti, bet pasteteirauk apie Daktarą A. L. Graičūną. Jeigu negali pats ateiti į Daktaro Offisą, pasisauk į savo namus per telefoną Yards 7399 arba 709 Yards, o jeigu pertoli gyvenini, rašyk laiską su aprašymu savo ligos. Daktaras A. L. Graičūnas gydo visokias ligas be skirtumo — vyrų, moterų ir vaikų, o ypatingai paslaptas ir limpančias ligas. Tai gypatos įpuolę į panašias ligas, privalo greičiausiai kreiptis pas D-rą A. L. Graičūną, o taps išgydytas. Atsiėunkit po šiuo adresu: — Dr. A. L. GRAICZUNAS, 3202 So. Halsted, Chicago, Ill. (10-13)

Dr. L.A. DIX,

Offisas ir aptieka ant 799 So. 2-nd str. Kvartiera ant 1640 So. 4-tos. Daktariškos rodos offise už dyką.